

Ontmoeten, preventie en informatie: Kansen voor omgaan met vergrijzing

Verkenning: Richting, Regie en Regelingen

Aalko van der Veen

Inspiratie

- Als je een schip wilt bouwen ga dan geen bevelen geven, details uitleggen, zeggen waar ze alles kunnen vinden maar leer ze verlangen naar de eindeloze zee (vrij naar Antoine de Saint-Exupéry)
- De eenzame eeuw: het herstellen van menselijk contact in een wereld die steeds verder ontrafelt (Titel van een boek van Noreena Hertz)

De aanpak

- Opdracht: Ontmoeten in breder perspectief, scenario's, accent op 3 locaties
- 20-09: Andere koers, comfort voor bestaande groepen, geen goed proces
- Goede gesprekken: 35 “betrokkenen”, 12 organisaties, 11 ambtenaren
- Opvallend:
 - Goede gesprekken ondanks overrompelend proces
 - Alarmerende bekende cijfers: 65 + 10 % in 10 jaar, 75+ verdubbelt in 20 jaar. Urgentie?
 - Verschillen in locaties (2 “in pandig” De Vondel zelfstandig centrum)
 - Verschillen met buurthuizen (financiën en zelfbeheer)
 - Weerstand mede door aankondiging, vernieuwing op achtergrond
 - Huidig betrokkenen komen op voor faciliteiten <-> zien opdrogen deelname?
 - Organisaties: “kijk naar toekomst”: zorg, laagdrempeligheid, zelfredzaamheid, leefwereld bewoners vragen om regie gemeente en samenwerking
 - Gemeente: Wel richtinggevende documenten, uitwerking op verschillende niveaus onvoldoende zichtbaar

Adviezen/scenario's Gemeentebreed

1. (Dubbele) vergrijzing top prioriteit (grenzen aan de zorg, kwaliteit leven)
 - Gemeente heeft belangrijke taken.
 - Er zijn goede beleidsnota's (o.a IBK!, Woonzorgvisie!)
 - Accent op langer thuis ("voorveld") belangrijk. Kanteling WMO
 - Ontmoeten, preventie en informatie vraagt verbinden, verschuiven zorg/welzijn, integraal vanuit leefwereld bewoner (wijk)
 - Bij regie en uitvoering nu *slagen maken*
2. Gevoel van *urgentie* snel op alle niveaus bevorderen
3. Kies "Woonzorgvisie" als gangmaker bij ontwikkelen
4. Kies voor ontwikkelen in voorbeeldwijk met de uitgangspunten ontmoeten, preventie en informatie (Samen met anderen)
5. Kies met spoed voor eenduidige visie op informatiefunctie in de gemeente (bevordering zelfredzaamheid, bewustmaking eigen mogelijkheden)

Breukelen

6 Observaties

- Inpandig vooral voor 't Heycop bewoners
- Goede open gesprekken, bezwaren: geen eigen plek, open karakter restaurant, consumpties via catering, opbergen materiaal, afstand beweegfuncties (350 meter),
- Huur “oude Twijg” loopt af op 1-1-2023 (huisartsen geen medegebruikers, huur tegen marktprijs)

Kies voor scenario voortzetting huidige situatie bij Zorgcentrum de Aa

- Activiteiten in restaurant passend: zichtbaarheid, laagdrempeligheid en levendigheid bevorderen ontmoeting, andere oplossingen kostbaar
- Kansen voor verder ontwikkelen plannen de Aa (Huis van de wijk):
 - *kan* uitgroeien met functies ontmoeten, preventie en informatie
 - vergt regiefunctie gemeente bij afstemming
 - Op kortere termijn: verbouwing restaurant, 2 zalen
- Nader bezien “beweegfuncties”/preventie en CIP in Breukelen

Willem van Hoornhof

7. Observaties

- Goede gesprekken
- “Huiskamer van Hoornhof”
- Geen mogelijkheden voor wijkfunctie: Slechte toegankelijkheid en eerdere initiatieven. Wel Levendige zaal
- Draait op bewoners, WSV programmeerfunctie, bar; geringe huur (Portaal neemt belangrijk deel exploitatiekosten)
- Kies voor scenario open houden – samen met Portaal
 - Streef naar beheer door bewoners van W. van Hoornhof. (evt. huur). Uitwerking december
 - Geef daarbij coaching en ondersteuning vanuit WSV.
 - Ga met Portaal kansen na of complex rol kan spelen bij de uitvoeringsagenda Woonzorgvisie

De Vondel

8. Observaties:

- Ondanks onvrede en ongeloof over mogelijke sluiting, open gesprekken
- Opkomen voor eigenheid, clubgevoel, goede faciliteiten <-> nieuwe generaties nieuwe vormen
- KBO: groot verleden, problemen: leeftijd (gem 79), vrijwilligers, haperende instroom
- Weerstand tegen activiteiten in Merenhoef (eigenheid, catering, parkeren, menging met andere groepen)
- Gunstig gelegen in de wijk, naast Maria Dommer
- Weinig tot geen spontane inloop
- Vervult functie voor huidige groepen en biedt onderdak aan anderen (o.a busvervoer, Alzheimer café, kantoorfunctie WSV, vrijwilligerscentrale)

Vondel vervolg

Kansen voor de Vondel

- Drie scenario's: Voortzetting ongewijzigd beleid, De ontmoeting, Dagopvang plus
- In alle scenario's kunnen huidige activiteiten worden ingepland m.u.v. biljarten in twee laatste scenario's
- Alle scenario's kosten geld: afhankelijk van veel factoren
- Scenario's scoren verschillend op de doelstellingen ontmoeting, preventie en informatie
- Voor alle scenario's geldt dat huidige activiteiten na 1-1- 2023 voortgezet kunnen worden voor verder onderzoek en transformatie (financiering)

Korte duiding scenario's de Vondel

1. Ongewijzigd beleid

- Kantoorfunctie, huidige groepen
- Wellicht CIP inbouwen
- Kosten voor aanpassingen (veiligheid, risico's, facilitering)
- Belangrijke minpunten: Geen nieuwe activiteiten, opdroging bestaande

2. De ontmoeting

- Bibliotheek verhuist naar de Vondel
- Sociale Horeca
- CIP
- Bewegingscentrum
- Wijkinitiatieven
- Huidige activiteiten

De Vondel vervolg duiding scenario's

3. Dagopvang plus

- Leidende gedachte: gebruik WMO gelden voor verminderen instroom WMO
- Samen met Maria Dommer en TIM (onder voorbehoud)
- Activiteiten beschermd en beschut
- Sociale Horeca
- Informatie

Tot slot

- Er zijn kansen voor toekomstbestendig omgaan met vergrijzing.
- Scenario ongewijzigd beleid de Vondel geeft geen perspectief
- In de 8 adviezen staan regie en uitvoering met anderen (inwoners, andere organisaties) centraal
- Vergt urgentiegevoel, regiekracht, mensen en financiën
- Veel dank verschuldigd aan de open gesprekspartners, gemotiveerde wethouder, hardwerkende inhoudelijke ambtenaren en de innovatieve ideeën van WSV